

Asia: VN/21436/2025

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta (saattohoito ja eräät muut muutokset)**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Kommentit palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa koskevista ehdotuksista ja perusteluista**

Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon rakenteita, sisältöä, laatua ja saatavuutta on kehitetty Suomessa viime vuosina määrätietoisesti. Hyvin merkittävää kehitystä on saavutettu laajasti, mutta valitettavasti palvelujen saatavuudessa ja laadussa on edelleen huomattavia alueellisia eroja. Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon määritelmien, sekä hyvinvointialueiden järjestämisvastuun kirjaaminen terveydenhuoltolakiin on odotettu ja erittäin tärkeä jatkumo vuosia jatkuneelle kehittämistyölle.

Palliatiivisen hoidon asema on vahvistunut terveydenhuollon kentässä, mutta nyt esitetty lakiluonnos selkiyttää ja vahvistaa sitä entisestään. Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kirjaaminen lakiin lisää osaltaan kansalaisten yleistä tietoisuutta jokaisen oikeudesta laadukkaaseen palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon.

Lakiehdotuksen määritelmään palliatiiviselle hoidolle valittu sanamuoto: ”toimintakyvyn ylläpitoon tähtäävää aktiivista kokonaisvaltaista hoitoa” eroaa kansallisesti ja kansainvälisesti vakiintuneesta palliatiivisen hoidon määritelmästä. Toimintakyvyn tilalla on totuttu käyttämään termiä elämänlaatu. Elämänlaatu on laajempi käsite, toimintakyvyn ollessa yksi osa elämänlaatua. Laadukas palliatiivinen hoito on moniulotteista ja tämä puoltaisi laajemman elämänlaatu-termin käyttöä palliatiivisen hoidon määritelmässä: ”elämänlaadun ylläpitoon tähtäävää aktiivista kokonaisvaltaista hoitoa”.

Laadukas palliatiivinen hoito nykyisessä muodossaan on edelleen Suomessa nuorta ja palliatiivinen lääketiede hakee paikkaansa lääketieteen erikoisalojen joukossa. Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon nostaminen terveydenhuoltolakiin vahvistaa niiden asemaa vakavasti otettavana, monipuolista osaamista vaativana, kehittyvänä lääketieteen alana. Seuraava askel palliatiivisen hoidon ja lääketieteen eteenpäin viemiseksi Suomessa tulisi olla palliatiivisen lääketieteen nostaminen itsenäiseksi lääketieteen erikoisalaksi.

### **Kommentit hoitopaikan valintaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista**

Kymenlaakson hyvinvointialueella on mahdollistettu potilaiden käynti haluamallaan terveysasemalla ilman vaihtamista. Näin on vähennetty kirjaamistyötä ja mahdollistettu työtilanteiden yms. perhetilanteiden huomioiminen sekä alueen saatavuuden mukainen palveluitten käyttö. Emme näe kannatettavana lakisääteisesti vaihtamisajan lyhentämistä 3 kuukauteen. Se lisää ns. toimistotyötä ja toisaalta on vastoin tavoitetta kehittää hoidon jatkuvuutta.

### **Kommentit erikoissairaanhoidon hoitotakuun seurantaan koskevista ehdotuksista ja perusteluista**

Tietojen julkaiseminen kuukausittain olisi yksinkertaista, jos THL: linkkiä käytetään. Oman hyvinvointialueen tietoihin johtavan linkin ehyenä pitäminen olisi toivottavaa, sillä nyt linkki oman hyvinvointialueen tietoihin joudutaan päivittämään käsin tai tuottamaan uusi raportti.

### **Kommentit esityksen vaikutusarvioista**

-

### **Mahdolliset muut kommentit**

-

Rajaniemi Tuula  
Kymenlaakson hyvinvointialue - Kymenlaakson hyvinvointialue,  
johtajaylilääkäri